

Lục Tỉnh Tân Văn

GIÁ BÀN:
 Nam-kỳ, Trung-kỳ và Cao-mên
 Mỗi năm 6000
 Sáu tháng 3 500
 Ba tháng 2 000
 Mua báo thì kể từ ngày
 mùng 1 và ngày 15 mỗi tháng
 mà phải trả tiền trước.

GIÁ BÀN:
 Bắc-kỳ, Lào, Đai-Pháp
 và Thuộc-địa.
 Một năm 7500
 Sáu tháng 4 000
 Ba tháng 2 250
 On s'abonne dans frais dans
 tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:
 à SAIGON: Aux bureaux du Journal
 à HANOÏ: Aux bureaux du Trung
 Bắc-Tân-Văn.

ADMINISTRATION ET RÉDACTION:
 155 (1st) étage

MỖI TUẦN LỄ RA BA KỶ:
NGÀY THỨ HAI NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 Mỗi số bán lẻ 0.50
 TELEPHONE No 176 | Adresse télégr.: LUCIUX-SAIKON

M. C. LUC

1. -- Đai-pháp Khâm-mạng Tổng-thống
 Đông-pháp Toàn-quyền Đai-thần giá-lâm.
 2. -- Sở hành-thương quan Maspero tại
 quyền Thông-độc Nam-kỳ.
 3. -- Bài diễn thuyết của quan Đai-Pháp
 công Gaponar.
 4. -- Bạc giấy hai các.

Đai-Pháp Khâm-Mạng Tổng-thống Đông-Pháp Toàn-quyền Đai-thần giá-lâm

Quân khâm-mạng Tổng-thống Đông-Pháp Toàn-quyền Maurice Long, đượg trong giá-lâm theo tàu Paul Lecat, mới bình qua Djibouti có điều dự ngày 2 Février sẽ việc Ngai thương ngan tại Saigon và về việc Ngai định dâng mấy bả sư đảo Nam-kỳ trả tiết rất hẹp ngày.

Quan Đai-thần ý muốn thương ngan nơi cầu bến hàng tàu do Nhà-Rồng, và nếu nhậm giờ hiệp nghị, thì sẽ vừa đến Dinh Toàn-quyền. Ngai tiếp kiến liền, nơi đền khánh lạc, các quan văn võ chiêm cận y theo nghị định trong các chỉ-dụ ngày 16 Juin 1907 và 20 Décembre 1912 về nghị tiết lễ kính cùng thứ tự ban giai. Bằng không, thì ngày giờ tiếp kiến sẽ tức tiện truyền báo cho các nhà môn bộ viện.

Hết tiếp kiến quan viên tại Dinh Toàn-quyền vừa rồi, thì quan Đai-thần tiếp kiến các hội viên Báo-quan-liên-minh.

Các khoản dự bị về việc quan Đai-thần dâng ngan đã định ra sau này:

Một đạo dân áp sẽ bãi trí tại cửa chánh môn hàng tàu do Nhà-Rồng, là cửa quan viên chức sắc đi xe mà công nghinh quan Khâm-mạng, cùng qua lại những xe Chánh-phủ và xe công vụ. Cửa vào vòng thành hàng Nhà-Rồng phía mé sông liền cạp cầu bến tàu Vạn-tài thì để cho người nhân nhơn thông hành. Sau lại có cầu đường ít phút đồng-hồ chẳng ngang kho trữ đồ hành li của hàng Nhà-Rồng, ngõ dựng để cầu bến trông trải cho quan Khâm-mạng cùng các vị tùy tùng thượng ngan lập

Sở hành-thương quan Maspero Trong lúc quyền Thông-độc Nam-kỳ

Gần-trót hai năm nay, ông Maspero cai-trị Nam-kỳ, mà phần sự của thương-quan này rất khó. Người tay lãnh chức quyền Thông-độc, nhưng cái sở hành trong mọi việc chánh trị đều do theo sự rợng thấy, khéo biện và thông thạo của người, cho nên có một lúc các báo-chương trong Nam-kỳ đều rập một tiếng khen ngợi.

Trộm nghĩ rằng chừng ông Le Gallen lại tới, thì ông Maspero sẽ lãnh chức báo-hộ xứ Cao-mên, là chỗ người sẽ hạp ở làm trị-vị bốn-tám người ưa tìm tới học những đồ thương-cổ xứ ấy.

Theo phần sự báo-chương nhà Nam, chúng tôi, phải nói ngay thẳng vì làm sao chúng tôi xung tưng, hay là biện bạch cách cai-trị của người. Văn nhà-báo có trách nhiệm phải chỉ rõ tình dân sự thế nào. Dầu tờ báo kia có di nghị cho mấy, cũng chẳng hề nao núng sự tự-dó của chúng tôi đứng.

Chúng tôi rất tiếc vì mấy thương-quan cai-trị xứ này thường hay đổi, là bởi phần nhiều tại người Langsa không hạp phong-thờ xứ mình, nên hay đả-dập. Bị sự đổi dời ấy mà cách tạo tác và cách cai-trị cũng hay đổi theo. Ngày nay lập hoàn-thành cho các viên-quan Langsa nghĩ cho khỏi binh hoạn, thì mới khỏi việc quan-hệ mới nói đó.

Cũng vì sự đổi quan cai-trị đây mà ông G. Maspero phải chấp chương quyền Thông-độc Nam-kỳ. Lúc ấy lại nhậm con khố lửa bên Âu-châu, nên phải lo việc quốc-trại cho thành tựu, lo lập thể thao cho dự tiễn thâu xuất, nói lại một lời, phải làm làm sao như một viên phó-tướng quân khéo, giới dân mà tự sức với quan Tổng-thống Toàn-quyền Albert Sarraut dựng bồi bổ và sắp đặt cõi Đông-dương này cho có thể chống cự cạnh tranh mới lợi sau khi xong thế giới, tôi tưởng không có một người Langsa nào trách người một việc chi làm lỗi hoặc bất-hướng. Nhưng Cơn với người Annam đã biết theo thể phải lo cho thành tựu cuộc quốc-trại trong cơn giặc giã, song có tình thiết cũng có ép người ta quá một chút. Mà xét lại Đông-Pháp lại với Pháp-quốc như một, thì hao tốn, mà cứ Pháp-quốc ấy là cứ Đông-Pháp ta đó. Vậy thì ta cũng đừng vui lòng có giúp ích cho Mâu-quốc theo sức của ta.

Tuy là Nhà-nước thắng trận, thái bình rồi, mà việc đồ khổ trong xứ chưa hết đảng. Phần thì thất mùa, phần thì lụt lội, xôn việc tranh thương-mại tuy là gặp hồi thắng trận nhậm buổi thắng bình mà việc khôn đốn trong

XA-BONG MAT-XAY
 Tới nhất cõi Đông-dương

HAO-VINH Công-ty
 (HANG ANNAM)
 146 Rue Lefevre, Saigon
 AGENT EXCLUSIF

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
 làm cho những tay thạo rượu thầy đều khen ngợi
 Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

bao nhiêu trong chỗ ngại thiện hành cơ đặt biệt nên dám quả quyết ngại không phải như ai mà lọt vào cái ngòi mình mông sâu thăm rồi chơi với đầu. Dân ở dưới tay ngại đều có dạ trí hiểu rằng ở nơi nào đến bao giờ phận sự của bao cao thì ngại đều có thể cất mình lên cho đúng lực. Như việc chánh trị của ngài ở Nam-ky không dựng phát đặt hơn, ấy là lỗi tại nơi lưỡng trí cái ngòi quyền tạm nó thuộc ngài, nó đục tắc cũng lắm khi ngọn lửa lòng hay khai hóa. Trách cái ngòi vô lực hơn là trách cái đầu bất lực của người ấy đáng tiếc cho một xứ đẹp để như xứ ta mà phải chịu một cái lực đỡ đặt bầy nó rùng rục không cho phát mau đứng, lực không biết dụng tới nguồn bầm lực của mây trang hành chánh trong đám có một ít người thật đáng ngợi lung.

Đều cái công trình của quan Maspero hãy còn to tát lắm. Có lẽ nào nhảm lúc mà các sở công và các sở công nhỏ trong thuộc địa đương sửa soạn sắp đặt lại mà vùng phải ngưng những cách thể do lịch ngày đã nghiên cứu không cho thành tựu hầu trợ vào các cuộc sửa soạn ấy.

Cái trí sáng láng thông suốt hết một đời rồi rằm mà ngài đã biết mấy lối gai go đó mà ý trước tiên trừ cái trí sáng láng đó để giúp ngài trong cuộc sửa soạn này kiểm ra mưu khéo nữa.

Nếu vị ngời vị trước không cần phải, mà điển tri như định của hội số tại ta trong những cuộc đương hồi thì thế chẳng là vô ích lắm.

Chẳng có chi là hữu lý tự nhiên hơn là để cho Ngời đã hay nghiên cứu tập tưỡng và đã cả gan một cách lạ lùng mà trí họ lên những sự lỗi lầm trong cuộc lý-tài làm cho công nhò ra nóng nổi ấy để cho người đó xử cho rồi cái bề khôn đốn, số công nhò ta.

Đừng nói tới công chi kể một cái công mà dự phòng dọn dẹp cho cuộc canh cải sau này thì quan Maspero cũng là làm đúng một cái ơn đã cho ta niệm tình sùng bái. Huống chi ta biết ngài đã còn phải chờ che nhiều chuyện gai go khác một cách như tay thợ tay thầy, nhậm lệ mà nhân lực giúp cho việc của ngài làm đều phải nên luôn. Chánh trị thiệt rất rông theo Pháp quốc ta lập lại rằng chánh trị này có thể sanh hóa hơn làm nữa phải chi ngài có thể thần ngày giờ và ở yên một chỗ được hầu làm một việc đã bao hàm còn phải cho luôn một giọt mới thành công.

Đàn bần quốc sẽ nhất nhờ rằng. Ngài là một viên Thống-đốc giữ đàn hành chánh không ấy ngại chỗ tra trộn với đám dân tình; vậy nên ngài mới hết một cái lớp ý quyền mà trong chánh trị xưa đã dạy và một lúc ngài cai trị rất lâu có lẽ làm cho sợ ngài đã thắm nhiệm chẳng. Ngài giống như những trang mà chắc cho mình bởi vì có lòng tâm và trí độ thẳng ngay, nên ngài để cho những lời thương mến hoặc lầm

lỗi hoặc phí lý nó chảy tọt qua mình, Ngời thì như mấy giọt nước mà luôn dòng nó trôi nà trên lá sen, qua rồi không còn tí tích chi hết. Làm phải rồi để nói ấy là lời vì của Ngài. Vậy là một viên thống-đốc hữu tài. Đều nói cho ngại cũng còn giống nhau giống.

Lê-Lạc
 (Dịch báo « L'Echo Annamite »)

BÀI DIỄN-THUYẾT
 của quan-ba phi-công
 GUYOMAR

Tiếp theo

Thật cũng đáng khen đáng kính mấy vị phi-công hồi mới nổi cơn binh cách làm. Lúc ấy trên phi-thoàn thì chỉ có một cây súng lục liên theo kiểu năm 1892 đó mà thôi, chớ nào có khi-giải chi nhiều nữa đâu. Song cũng may, là lúc ấy phi-thoàn ta nhiều khi bay qua bên binh Đức, hạ xuống cách mặt đất chừng 50 hoặc 100 thước, mà không có một viên đạn nào bắn lên tạt cả; thật cái buổi dễ buổi sướng, cho phi-thoàn ấy, sau đã chẳng còn. Song tuy sự lộng-hiêm về chiến-trận của phi-thoàn lúc ấy đã khỏi lo như thế thì mặc dầu, chớ còn nhiều nguy khôn về đều khác nữa phải chịu, phải cạm, phải lo cho khỏi hại. Nay, những sản phi-đăng, những nhà-thương, nhà điều-dưỡng phi-thoàn, lúc ấy có cái nào đâu.

Lại thêm đem ra mặt trận những mấy nước kiêu, mấy nước hiệu phi-thoàn khác nhau tất cả, thì đang sau mặt trận ai có biết làm sao mà gọi để khi-cu, vật liệu, cũng đồ đổi sửa mấy khi máy hư, máy gãy, máy liệt cho đủ dạng đau. Nhiều khi làm cái phi-thoàn chỉ sửa sơ-sài, bắt từ, lấy rời đó vậy; mà lại không bán-đỏ, không địa-la, không đủ đồ của kíp chi hết mà cái phi-công ta cũng dám bay đi xa đường mà bay sa-sa thấp-thấp vậy, phải liên tục sa xuống mà hoặc phải chết, hoặc bị cầm.

Tôi nói rất dài về cái khoa này là cố ý tỏ cho chư-cha biết rằng. Những bao nhiêu trận chiến thắng, những bao nhiêu công đồ thành thì chỉ nhờ sự kiệt-lực tận-tâm từ trước mặt trận sắp lại tới sau binh-dàn cũng thấy đều đau-đầu lo ngại-ơu sắp đặt cuộc phi-đăng quá làm mới là đáng đó, quan Đê-đốc Cardot khi yên giấc năm 1870 rồi, mà người đã đại-ngôn giữa Võ-học trường của ngài cai-quản rằng: « Chúng ta thật bại ầy là vì chúng ta hư không làm vậy. » Thì nay đây đáng phải nói rằng: « Chúng ta đắc-thắng năm 1918, đây là chỉ nhờ chúng ta rất tận-thiện về cuộc chước lượng hải trí làm và cái sức giống-mãnh của sự bài-tri chúng ta là cao lãn hơn quân nghịch ta xa lắm đó.

Đại-Pháp lúc khởi chiến thì chỉ đem ra đối-dịch có 25 đội phi-thoàn mà thôi; cứ mỗi đội sáu cái, thì

con góp tất cả là 150 cái; mà đủ hiệu, đủ kiểu, tạp nập lắm.

Còn sau hậu tại các trường Bleriot, trường Farman ở Buc, ở Villacoublay và ở Issy-les-Moulineaux cũng công đứng chừng một trăm cái máy nữa; hiệp với một trăm phi-thoàn hậu-lập, thì cả thảy được 350 cái.

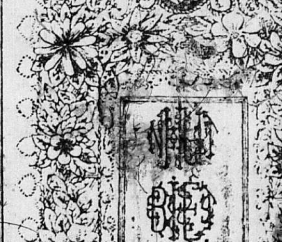
Qua tới tháng Novembre năm 1918 đây thì tại mặt trận được 258 đội phi-thoàn; mỗi đội hoặc 10, hoặc 15, hoặc 18 cái không chừng; thì tính gộp được ba ngàn chín-mươi-sáu cái (3096). Lại một đạo hậu-tập phi-thoàn số 2, cũng ở kế mặt trận đó thì cũng 258 đội mà cũng 3096 phi-thoàn, y như đạo tiền-trận vậy chẳng khác. Rồi chính hậu-trận lại còn một đạo to kêu là Tổng-hậu-tập; đạo này số phi-thoàn lại bằng số hai đạo kia nhập lại. Nên số phi-thoàn chiến-trận của nước Langsa trong lúc đó cộng cả thảy là một muôn hai ngàn ba trăm tám-mươi-hơn cái. Rồi lại còn phi-thoàn để dạy học nơi các trường là ba ngàn ba trăm cái với phi-thoàn để dành cho các trường dùng là hai ngàn cái nữa. Vậy nếu tính chung tất cả số phi-thoàn của nước Pháp vừa phi-thoàn chiến-trận, vừa phi-thoàn dạy học, có phải là một muôn tám ngàn cái chẳng? Đó trong bốn năm chinh-chiến mà số

phi-thoàn bang đầu có 350 cái, sau tăng lên cho tới một muôn tám ngàn.

Còn vì nói về sự nghiên-cứu cho thêm tinh, thêm khéo, thì nào là chỗ ngồi, nào là sức máy, cho đến máy-mùng mỗi mỗi trong cái cánh, trong bình chứa dầu, trong cái cánh chơn vịt, trong cái bánh xe, thầy đều tế-vi cứu-xét. Còn khi giải thi ban đầu súng lục liên, sau đến liên-thính, sau đến đại-bác; làm cho mỗi cái phi-thoàn để tấn-tụy thì đều có cho tới hai khẩu súng liên thính bằng ngan qua chơn-vịt trong quạt động. Lại thêm những lá trái sáng, hóa-lưu nhiều thứ làm cho cách bắn cách liên đều có chuẩn-thăng qui-cử hàng-hoai, cũng nhờ nhiều cái máy nhảm rất tinh-thần làm cho băng đạn trúng đó, buồn trái phá đầu nhắm đó. Băng đầu mỗi cái phi-thoàn đem theo 4 trái phá là nhiều, sau lần-lần tăng lên đến 32 trái. Mà trái phá thì băng đầu nhẹ, sau lần lần nặng thêm mãi; làm cho đến tháng Novembre 1918 thì mỗi trái-phá của phi-thoàn đem theo là nặng cho đến 520 kilos, chừa cho đến 364 kilos lòi-được mỗi trái. Máy nhảm đáng liên trái phá đây thì băng đầu vụng, sau khéo lạ-thường, làm cho ở cao đến năm ngàn chín trăm thước, ngất tạn máy xanh, mà quần xuống trọn 30 trái phá rìa

Liên trường phùng điều cải lương

Bấy lâu người Annam thường dùng liên đối của China mà đi điều phùng tuy nhiều sắc huê hộc không đúng kiểu, nhưng vì có chút tinh thần ái trang nhã trong mấy câu chữ, nên không bỏ được.

Đến nay tiệm bà Harel ở đường Catinat, môn bài 75 có bán đủ kiểu tràng hoa theo cách phương tây, có danh tiếng bấy lâu nay, mà nay lại dùng tràng hoa ấy mà phủ thêm chữ nho hay là chữ miếu-ngữ xem rất phải cách. Để tránh khỏi cái hóa học vô lý của kiểu China mà lại giữ được phong cách của thần ái của phong tục nhà Nam ta.

Thầy một sự tân chế rất hiệp thời nghi, nên bốn quân kinh xin bố cáo cho đồng nhơn rõ biết.

Hàng bà Harel lại có cây dăng một người danh sĩ viết các câu hoặc là hàn-huyên hoặc là câu đối điều chỉnh. Vì hiệp theo tình cảnh mọi người.

Vậy xin chư vị ai có muốn mua thì gọi thợ mà nói hết ý tứ của mình muốn dăng câu chữ làm sao, thì đến sẽ

đặng như nguyện. Như chư vị có đi chơi Saigon, xin ghé tại nhà bà Harel, môn bài 75 đường Catinat, mà xem thì trường tất.

Ở đây bần-quan có ấn hành cái kiểu thức cho khán-quan rõ thấy. Xung quanh thì bóng nhữ tràng hoa tây, còn ở giữa thì lại có bốn chữ « Như » « Tịnh » « Thiên » « Cổ ».

Mỹ ở đâu?
 —Bà n, tôi ở với anh tôi:
 —Còn anh mày ở đâu?
 —Bên anh tôi ở với tôi,
 Quan ân giận mới hỏi l'ra rằng: «Còn mày với anh mày ở đâu?—Bên anh em tôi ở chung với nhau.»

Vợ chồng cãi nhau
 Mụ kia thấy chồng hay đi, nói quạu: «Trước tôi đã nói hay không? Từ khi mình vào hội, thì mình đi mả, để tôi ở nhà có một mình.»

Lão chồng: «Mình nói thêm quá; một tuần lễ tôi đi có ba lần mà thôi...», mà mình cũng không ở nhà một mình nữa là vì có bà già với mình chờ phải không sao?—Mụ vợ nghe càng nổi xung thiếp đáp: «Phải! Sao mình khôn, nói có con Văn con Mốc nữa? Ấy là bạn thiết nghĩa của tôi đó!»

HƯƠNG TRUYỀN
 (Echase)

Trái dứa-châu (mãng-cụt)

Theo những lời khiếu-truyền thời trái Mãng-cụt nguyên là một thứ thổ-sản ở trong những ch'ao nhỏ ở Nam-bãi, trước ta chưa từng có. Sau nhờ có đức Bá-da-Lộc thượng-sư đi-chương ở Bắc-kỳ, trong khoảng ngài qua giúp đức Thê-Tô ta, (Gia-Long) Cho nên trái ấy lần hồi mà ở xứ Nam-kỳ phong-thạnh lắm, mỗi năm đến thì bán khắp xứ, mà các khách-trú cũng mua đem bán các nơi xa, lấy lợi biết bao, mà người ta cũng thích dùng trái ấy; lại có tiên-công, về Kinh thì đã được mạng danh là «Bàng-Thâu». «Bàng» nghĩa là sắc đỏ-sậm, «Thâu» là hoàn-trần-châu, tức là một hoàn-châu đỏ vậy. Ấy là thù-ngĩa rằng trái ấy qui-hóa như thế; cũng như trái lê-chi (vải) có tên gọi là: «Đào-tri-đơn-đực», «Trạng-nguyên-hồng» v. v., toàn là biệt danh cả, còn như «Mãng-cụt» mới là thật tên của bán-xứ mà thổ-nhân thường gọi.

Trái ấy đã gọi lại hiển giá bán rất quí. Ở Nam-kỳ thường đến mua chớ ra. Một giởng quí hơn thế mà nay đã di-tải vào xứ này, thật tưởng các nhà Nông-phò ta nên mừng rỡ khác gì nhà Khoáng-học đã tìm được một mỏ Kim-khí vậy. Ước gì những người đã có công tãi bồi thành hiệu rồi lại gây lấy giởng ấy cho ố nhiều, mỗi nhà trồng được hàng trăm ngàn, thời trong lai cái nguồn lợi sẽ thâu được biết bao. bán mỗi chục là bốn các, cho đến hai các là cùng thường các nhà quặng-quy mới có mua đến, hoặc để ăn hay là làm lễ-phàm, cũng là một vật quí báu lắm. Từ hơn mấy mươi năm nay chỉ thấy trái ấy từ Saigon chớ ra bán vào khoản tháng ba, từ rất nhiều, mà nay bỗng thấy ở xứ này cũng có trồng được đã có đến ra bán nhiều lắm, vì nó cũng ngọt, chỉ có trái hơi nhỏ.

Nam-kỳ-cơ-chức công-ty

Kính từ cùng mấy chủ nợ trong hội Nam-kỳ-cơ-chức-công-ty đứng rõ.
 Kể từ ngày nay cho đến ngày 20 février 1920, những giấy tờ thuộc về nợ phải nộp tại nhà M. Trần-quang-Nghiêm, Liquidateur (coi về việc sắp đặt chia hùn trong hội ấy) ở đường d'Espagne số 82 (Saigon).

Le Liquidateur,
 TRAN-QUANG-NHIÊM.

Nhân với bạn đồng-bang

Chúng tôi đ'ng vinh-hạnh mà hay tin rằng đồng-bang ta trong sáu tinh nay cũng đã đồng lòng để xướng tuyệt giao thương-mại với khách-trú mà vào hội quyền lợi cho bán sớ. Các Châu-bành lớn nhỏ thấy đến chung vốn lập cuộc mua bán cùng nhau chẳng chịu đến tiệm khách trú nữa; thật là một cơ-hội hân-phúc của dân-tộc ta vô cùng.

Ấy vậy tôi xin nhắc bạn đồng-bang ta trong mấy làng mây chợ và chò nào có trường học nên đến nhà in Imprimerie de l'Union mà mua sớ các thứ giấy viết mực, đồ dùng về văn-phòng từ lưu bút đồng-bang mà bán ra cho đồng-bang ta đừng khờ đến khách-trú mà mua mất Văn nhà in Union là một nhà in rất lớn tại Saigon, và lại của người Annam ta làm chủ, giá rẻ hơn các chỗ.

Đồng-bang ta hãy xem tiệm của M. Bùi-quang-Nho mà ngày nay đồ sộ tại hạp Beante đó là sớ đi trước hết cũng khờ ra mà bán đủ các thứ giấy viết mực và các thứ sớ, sách, thơ, tuồng, truyền-chữ quốc-ngữ mà nêu. Hương ngày nay là ngày của đồng-bang ta tuyệt giao với khách-trú, bình phợ nhau mà làm ăn thì lại càng dễ hơn ông Bùi-quang-Nho khi mới sáng tạo.

Ấy vậy mấy tiệm Annam ta đây đang lo liệu ra nên gửi thơ mà thương nghị với M. Nguyễn-văn Cửa, Rue Catalat 155, 157 Saigon, giá rẻ hơn các chỗ là có ý giúp sức cho đồng-bang ta buôn bán mà u thành vượng.

Kê các món hàng tại nhà in :

- Papier pot blanc,
- Papier réglé,
- Cahier couronne,
- Crayons ordinaires,
- Crayons extra noirs,
- Crayons couleurs,
- Règles,
- Boîte de craie conique,
- Papier couleur,
- Papier parcheminé,
- Cahiers d'écritures «Flament» N° 1.2.3.4,
- Boîtes de plumes rondes N° 3.4.5,
- Gomme pour encrer,
- Gomme noir crayon... «Apis»,
- Encrer noire en courtaines,
- Encrer à tampon-encris huile,
- Enveloppes petit format,
- Papier à lettre réglé,
- Porte-plumes,
- Papier buvard,
- Encrer violette en poudre,
- Petits carnets,
- Registre pot réglé 2 pages,
- Registre pot réglé 3 pages,
- Couteur «Iris» pour écolier,
- Cartable,
- Chocchoe pour écolier avec rabat,
- Ardoises encadrées 21 x 31,
- Crayons d'ardoises,
- Couteur en boîte,

- Enveloppes pour cartes de visite format 85,
- format 48,
- Cahiers cartonnés régl. quadrillé,
- Cahiers d'écriture «Godchaux N° 1.2.3 4.5,
- Gomme arabique,
- Épingle, pelote de 50 grs,
- Epingles, boîte de 100 grs,
- Encrer bleu black «Stephens» 1/8 de litre 1/4 « 1/2 « le litre,
- Encrer communicative violette 1/4 de litre 1/2 « le litre,
- Copie de lettre,
- Plumes métalliques.

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy này là thứ giấy văn thuộc điệu. Tôi nhớ của một mình hãng Denis Frères đại lý khắp cả Đông-dương.

Chụp hình giản bài thệ thân

Giá 4 cắt 2 tấm
 Có Đoàn-văn-Anh kều xã Hanh ở Cao-lãnh là người chụp hình khéo hơn hết, mỗi tháng đều có đi chụp hình mỗi làng trong tỉnh Sadeo, hình để bao lâu không phai, rồi rút xuống nước 2 giờ không hư chắc lắm.

Một thứ thuốc lá nên hút

Người Nam-Việt cứ phàn nàn rằng hàng đồng thiếu không đủ dùng, chợ là bán ra ngoại-quốc. Sao không biết rằng ấ lại mập-mheo đi mua thuốc lá của nước Trung-hoa, của xứ Algérie cùng những nơi khác, mà gây nên cái hiện-tượng ấy?

Vậy chỉ nên mua thuốc lá của ĐÔNG-DƯƠNG YÊN-THẢO CÔNG-TY, vì những thuốc ấy trồng ở đây theo những phương-pháp thích-hợp, chớ ở đây theo những cách-thức đặc-biệt, khiến cho thuốc lá ấy là thứ thuốc ngon hơn tất cả các thứ thuốc ở ngoại-quốc đem vào.

Vậy nên hút thuốc chớ bán hiệu COO, hiệu SCAFFERLETTI; thuốc đá vàng hiệu COO, FAVORITES, ADLÈS, v. v. cũng những xi-gà hiệu MANDARIN, BOUQUET, LORUS, và NARCISSE là những thuốc của ĐÔNG-DƯƠNG YÊN-THẢO CÔNG-TY chớ ra. Hút thuốc ấy tức là giúp đỡ người đồng-bang trồng thuốc, và chớ thuốc ấy, mà lại giữ được tiền bạc không mất ra ngoại quốc vậy.

Hộp quẹt này khắp nơi đựng phép bán là một su nhỏ một hộp mà thôi.

một mình hãng Denis-frères đại-lý cả Đông-dương thứ hộp quẹt này.

Tiệm sửa các thứ máy

Tại báo quán Thời-báo, 55 rue d'Espagne, mới mở một tiệm sửa các thứ máy như là: máy viết chữ, máy may, quạt máy, máy hút. Nó tất là các thứ máy đều sửa được hết. Vậy xin đồng-bào chiếu cố, rất cảm ơn.

HỒ-văn-LANG, Chủ tiệm.

Tiệm họa chơn-dung

Thời-báo quán, mới mở một tiệm họa chơn-dung.

Sự khéo hay là không, về một lần mới rõ.
 Bồn-quản hứa chắc rằng: sẽ vẽ không in hình chụp thì không ăn tiền công.
 Người thợ vẽ có bằng-cấp, và có M. F. Martin, thợ có danh bấy lâu nay làm đầu phòng vẽ.
 Vậy xin đồng-bào chiếu cố, gửi về thứ thì rõ giá tiền nhẹ, và có nhiều thứ giá, từ 8 \$ 00 tới 100 \$ 00 một cái bình tùy theo hình lớn nhỏ, và về bằng viết chữ, mực hay là dầu có màu.
 Hồ-văn-Lang thì sẽ gửi cho một cái bản có định giá và thước tắc.

Nay kính,
 HỒ-văn-LANG, Chủ tiệm.

(Hình chụp nữa cái bản thân) mà muốn vẽ nguyên hình cũng đáng vậy).
 Hôm rày bồn-quản có được nhiều người khen ngợi.

Có thứ rượu mạnh Langsa hiệu «BAC-CHUS» mới chớ lại Nam-kỳ lần thứ nhất, ngon không có thứ rượu nào bằng. Chỉ một mình hãng Denis Frères trị mà thôi.

IMPORTATION COMMISSION Entrepot de Cholom
 71 rue Tổng-đốc-Phuong

Hãng trừ Hãng Hôa Paul-HIỆU Cholom.
 Các thứ vải. — Đồ gia vị Lang-sa và các nước. — Rượu chác và các thứ rượu ngon. — Các thứ dầu và savon thơm. — Các thứ đồ đơn ông và đơn bà. — Các thứ bốp da lớn nhỏ. — Các thứ đồ vật và đồ mới lạ Paris gửi lại văn, văn.

Hãng tôi cũng chớ ra công mà mua các thứ hàng hóa làm chơn phương Tây và các xe ô-tô theo ý chủ vị đất.

Giấy phép để in: Paul-Hieu Cholom G&C, 71 rue Tổng-đốc-Phuong.
 Le Directeur Paul Hieu
 Officier d'Artillerie Coloniale démissionné Croix de Guerre

LÒI RAO

Kính,
 Tôi muốn bán một cỗ xe Mi-to còn mới với cặp ngựa kim toàn sắc, có đủ đồ bắt-kẻ cũng còn mới. Qui vị ai muốn mua, xin đến hoặc gửi thư cho tôi mà thương nghị; nhà ở đường Paul-Bert số 41.
 TA, Paul-Bert Đakao Saigon.

N

bang, xin chỉ dùm,

VIÊN J.SAC.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỰ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chế sư, kẻ nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chur quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. Cuốn ĐƯỢC-TÀNH LỰC-BIÊN đã xuất bản tại Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không

Truyện Trinh thám tiêu thuyết,

Truyện này cuốn nhứt in rồi, cuốn nhì còn in tiếp, coi tới chừng nào càng lạ càng hay, liệt vị rắng xem cho hết đầu đuôi thì mới thấy cái tài người Trinh-Thám. Nếu như muốn mua nhiều mà bán lại thì sẽ có phần huê hồng định như sau đây :

- Mua lẻ mỗi cuốn là 0\$20
 - Mua đến 50 cuốn thì được. 30%
 - Mua đến 100 cuốn thì được. 40%
- Xin do theo adresse này :
 Châu-vân-Ngọc
 à l'Imprimerie de l'Union.
 Saigon.

Mua thuốc lá của nhà

Nên hút những thuốc rất ngon chế tạo tại nhà máy thuốc lá Hanoi. Kể ra mấy thứ sau này :

Thuốc hiệu « Con gà »
 « Con voi »
 « Đông-minh »

Thuốc Cigares
 — Đóng hộp 50 điếu hay 100 điếu.
 — Ván rời 10 điếu hay 20 điếu.

Mấy hạng thuốc này :
 An-nam trắng
 An-nam chế tạo
 An-nam bán
 An-nam nên dùng.

LỜI RAO CẢN KIP
 Hội chánh Agence économique de l'Indochine ở tại 35 rue Tronchet Paris (8e).
 Muốn hỏi thăm đều chi cứ do nơi đó.

TÔI KHÔNG ĐOI BỤNG!

Ấy là của thường thiên hạ hằng nghe nói trong lúc gần ngồi bàn mà dùng vài thức đồ uống khi-lạc minh đã hao tốn trong cơn say say.

Trong lúc nóng nực nếu Chư-lân muốn ăn uống lạc bở thường thì chế khá dùng những rượu khai vị đơn giản để (aperitifs frustes) và có nhiều khi say đất lên rất hại sức khỏe cả bản thân rượu ấy, kẻ thường uống nó thì lần lần rượu ấy làm tiêu tan niềm hạnh (la manœuvre) trong bao tử rồi lần lần nó làm cho bệnh thực bắt tri kỳ vị.

Vì sao vậy ?
 Trước một chiếc đồng hồ khi ngồi bàn mà dùng cơm thì chẳng nên uống thứ rượu gì hết, cứ uống :

MỘT LY BÈ RƯỢU QUINA GENTIANE
 Là thể rượu của các thầy ta dùng San-Félic (Sapague) đời xưa ấy là xứ nóng nực, cũng như xứ Đông-dương ta đây Rượu này làm nóng các thể thảo mộc tinh ba rất cao dần lên thuốc lá

QUINQUINA và GENTIANE
 Là các thầy ta dùng cốt đường bít-hô để yểm ở Đông-dương làm cho dễ uống, mà lại thanh thoả, tiêu cho ai mà họ kén lựa rượu hàng chế dùng.

Phải nài
 với tên mình mua để khỏi đến trên tay kẻ bợc.

Nhà MAZET
 trong Paul Blanchy, môn bài số 10, Saigon coi công thư mà cần thiết gởi thư tới nơi chúng tôi.

Có bán trong các tiệm thuốc tây

Thư khản đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.

Kính cùng quý ông dùng khản đen rồi.

Tôi thiết rành nghề thợ khản trên 18 năm rồi, nên làm đủ kiểu các thứ khản nhiều lớp; ít lớp, lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo kiểu này rất khéo. Như là thứ lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thứ lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà thôi. Song có thứ khản bịch theo kiểu cúp tóc, quý ông muốn kết dính lại một lần bịch lên để xuống như dùng nón vậy rất tiện, thì phải do (contour de tête) mấy tầng phân và mấy lớp dày mỏng xin chỉ rõ trong thơ và chỗ mấy ông

ở dặng tôi làm rồi gởi lại tiền số phí tôi chịu mà phải trên 2 khản. Khản dặt có hai giá tùy theo hàng nặng nhẹ:

Hạng nhứt, bưng và nhiều Bombay 1 khản 2\$50

Hạng nhì, bưng và nhiều Bombay 1 khản 2.00

Còn nhà buôn bán muốn mua si có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định giá cho dễ bán.

Cải xin quý ông hãy mua khản của tôi làm thiệt khéo và kỹ càng, chắc lâu, lâu hư mà lại giá rẻ.

Kính cáo
 NGUYỄN-VĂN-BỨP
 Thợ khản đen
 Fils de M. Hoà, Propriétaire
 à Suối đôn Bình-nhâm (Lái-thiêu)

Tại nhà in "Imprimerie de l'Union" có bán si và bán tờ các thơ tưỡng và sách vở kể sau đây, vị nào muốn mua xin viết thơ cho M. Nguyễn-văn-Châu, Directeur de l'Imprimerie de l'Union 157, Rue Catinaf Saigon. Vị nào mua si tại sẽ có được tiền huê hồng.

1 Tầm-giác đơn nghĩa do 1 à 31	Mỗi cuốn	0\$20
2 Phê-lông do 1 à 11		0 40
3 Phê-lông-thu do 7 0\$20 à 3 0\$30		
4 Ngô-bê hình-thy do 1 à 9		0 40
5 Ngô-bê do 1 à 12		0 30
6 Ngô-bê trí-quá-dùng do 1 à 2		0 40
7 Ngô-bê do 1 à 2		0 40
8 Ngô-bê quàng do 1 à 2		0 40
9 Ngô-bê công-đo do 1 à 4		0 40
10 Ngô-bê-trung-duyên do 1 à 4		0 40
11 Ngô-bê-trung-áp do 1 à 4		0 40
12 Ngô-bê phi do 1 à 2		0 40
13 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
14 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
15 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
16 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
17 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
18 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
19 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
20 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
21 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
22 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
23 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
24 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
25 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
26 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
27 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
28 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
29 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
30 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
31 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
32 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
33 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
34 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
35 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
36 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
37 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
38 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
39 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
40 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
41 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
42 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
43 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
44 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
45 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40
46 Ngô-bê công-châu-thy do 1 à 11		0 40

THƯƠNG TRƯỜNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

TÊN CÁC THỨ CÂY	BÈ HOÀNH VÀ TRƯỜNG		GIÁ THUỐC CHƯỜNG	
	CÂY CUA CHƯỜNG	GỖ SÚC	GIÁ CÂY CHƯỜNG	GIÁ GỖ SÚC KHÔNG
Cây để làm bàn, ghế, cái nhà v. v.	Sao 033 x 033	0=45	25 00	
	Cám-xe	0 45	32 00	25
	Dầu thông	0 45		18 50
	Trắc			

LOẠI CÂY TRÂM	BÈ TRƯỜNG	BÈ HOÀNH	TỪ 100	GIÁ
Cây công	1=50	Từ 0=10 đến 0=12	100	5\$
"	2 00	"	100	7
"	2 50	"	100	9
"	3 00	Chỗ tới bến Saigon 18\$	100	11
"	3 50	"	100	14
"	4 00	"	100	18
"	5 00	"	100	25

HAO-VINH
HAO-VINH Công-ty
 (Hàng Annam)
 146 bis Rue Lefebvre, Saigon
 AGENTS EXCLUSIFS

Cách làm mau té tiền

Viết thư cho hãng Annam, Hào-vinh Công-ty. 146 bis Rue Lefebvre biểu gởi contre-remboursement (cách tiền trao của lãnh nơi nhà dầy thép một hộp một trăm ve dẫu Essence de menthe, hiệu Lô-tiên, tốt nhất trong cõi Đông dương, giá là mười lăm đồng (15\$00) mà thôi. Về bản lẻ lại cho trong vòng quen lớn một ve hai cắt (0\$20) — mỗi ve lời 5 su, một trăm ve lời 5 đồng bạc, mười hộp lời năm chục, một trăm hộp lời năm trăm đồng bạc!

Viết thư đi, đừng bỏ qua dịp làm té tiền, ồng lăm. Ban đầu lời ít sau lời nhiều, bạn buồn quen thói, làm giầy chẳng hao lán!

Cho không! Hay coi cho kỹ. — Kể từ ngày này một trăm người nào gởi thư đến mà mua dẫu trước, hãng Annam, Hào-vinh Công-ty sẽ vui lòng gởi cho không một kilo xà-bông mặt-xây thiết, hiệu ngựa một sừng, (La Licorne), tốt nhất trong cõi Đông-dương hay là một ve dẫu thơm Essence pour Lotion: Eau de Cologne, Quinine, foin coupé để làm đủ một lít các thứ dẫu thơm ấy, tùy thích ai muốn thứ nào cũng được!

Hãy viết thư mau đi, đừng bỏ mất cơ hội làm té tiền ồng lăm.
 Hãng Annam, Hào-vinh & Co,
 146 bis Rue Lefebvre Saigon,
 Kinh đồn.

XA-BONG MAT-XAY

Từ hàng này để là-bằng độ-ang
 may làm trong hàng) mà gởi về học

Hiệu con chim A-c-h

HAO-VINH Công-ty
 (Hàng Annam)
 146 bis Rue Lefebvre, Saigon
 AGENTS EXCLUSIFS

"NAM-PHONG"

MỖI THÁNG ĐÓT BÁN MỘT KỶ
 Giá:
 1700 năm 4\$00
 Sáu tháng 2 \$00
 Mỏ: 25 0 \$0

SOCIÉTÉ DES TABACS

(DE L'INDOCHINE)
 (Đông-dương Yên-thảo Công-ty)
 Tư-bản: 6.000.000 fr.

Sở chính Công-ty tại **PARIS**

Sở Cai-trị và nhà công-xưởng tại **HANOI**

Trại trồng thuốc lá tại **KIM-XUYÊN** và **VĂN-KHÉ**

THUỐC CHU'A VẤN VÀ THUỐC VẤN RỒI

HIỆU

"COQ." (Con Gà)

Vị ngon — Giá rẻ — Nên hút

VÀ THƯ THUỐC LÁ VẤN RỒI HIỆU

'PAGODE (Gái chùa)

KHOAN CHẤT THỦY
 (Thuốc nước khoáng)
VICHY
 PHÁP-QUỐC-TUYỀN
VICHY CÉLESTINS
 VICHY GRANDE-GRILLE
 VICHY HOPITAL
 VICHY-ÉTAT
 PASTILLES VICHY-ÉTAT
 COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT

PHẢI ĐÓNG THUỐC ĐỎ VÀ TRỊ ĐAM
 (Thuốc đỏ và trị đam)
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
 Của ông dược-sĩ GUILLET
 THUỐC HOÀN KỶ

CÓ MỘT MINH NHÀ MÁY CƠ QUYỀN
 THAY MẶT CHO NHÀ MÁY SÔNG VÀ LÂM XE MÁY
 TẠI THÀNH St-Étienne
 Mã thời
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeurs
 ở đường Canal 5038
 SAIGON

Saigon — Imp' de l'Union
 L'Administrateur Gérant: **NGUYỄN-VĂN-CUA**

*Contre le tirage à 200 millions de francs.
 Saigon le 9 mars 1920*